GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 209. *Joi, 24 Septemvre (6) Octomvre.* 1887.

Brașovŭ, 23 Septemvre 1887.

Ḍilele triste, prin carĭ amŭ trecutŭ în urma morții prea grabnicŭ întêmplate a veternnului Editorŭ alŭ fóiei nóstre, nu ni-au mai lăsatŭ timpŭ sĕ ne ocupămŭ mai cu de amĕruntulŭ de evenimentele din întru și din afară, de aceea vomŭ trece aḍĭ în revistă cele mai însemnate din acese evenimente.

Prin deschiderea dietei ungurescĭ și a parlamentului din Viena (Reichsrath) s'a pusŭ érășĭ în mișcare mechanismulŭ parlamentarŭ dincóce și dincolo de Laita.

Discursulŭ tronului, prin care a deschisŭ Maiestatea Sa în palatulŭ din Buda la 29 Septemvre dieta unguréscă, se ocupă îndată după întroducere de cestiunea cea gravă a regulării financelorŭ, anunțândŭ nouele proiecte de lege ce le va propune guvernulŭ pentru înmulțirea venitelorŭ statului și esprimă speranța, că la stabilirea cheltuielelorŭ se va procede cu cea mai strictă economiă, ba chiar cu „abnegațiune de sine“, a cărei accentuare denotă evidentŭ situațiunea gravă financiară de astăḍĭ.

Mai departe anunță discursulŭ tronului unŭ șirŭ de proiecte pe têrêmulŭ justiției, administrației, comunicațiunilorŭ și economiei naționale, vorbesce de înoirea pactului financiarŭ cu Croația și a legei asupra armatei și accentuéză în fine bunele relațiunĭ cu tóte puterile, dér adauge că situațiunea generală nu este de natură ca sĕ se scape din vedere necesitatea de a se continua cu întărirea puterii armate.

Mesagiulŭ vorbindŭ de viitorulŭ pactŭ financiarŭ cu Croația, care se termină cu finea anului 1889 și trebuesce acum reînoitŭ, esprimă speranța că și de astă dată hotărîrile dietei ungare în privința acésta vorŭ fi conduse de spiritulŭ dreptății și alŭ echității.

O manifestațiune, ce a eșitŭ de curêndŭ din sînulŭ poporului croatŭ, ne face însĕ sĕ credemŭ, că cu tótă învingerea partidei maghiaróne dela putere la alegerile pentru dieta croată, ne mulțumirea între Croațĭ este așa de mare, încâtŭ reînoirea pactului ungaro-croatŭ va puté deveni cu timpulŭ fórte anevoiósă.

Faptulŭ petrecutŭ în Croația, care a produsŭ în cercurile guvernamentale ungurescĭ o „penibilă sensațiune“, după cum mărturisescŭ chiar organele oficióse din Pesta, se resumă în următórele: Consiliulŭ comunalŭ alŭ orașului Agramŭ, a decisŭ în ședința sa ultimă cu tóte voturile, afară de patru, sĕ facă o manifestațiune în contra guvernului croatŭ și a Banului Khuen-Hedervary, adresândŭ o representațiune deosebită Maiestății Sale, prin care sĕ céră dela Regele scutŭ pentru apĕrarea intereselorŭ orașului Agramŭ precum și ordonarea unorŭ asemenĭ mĕsurĭ, *carĭ sĕ pótă liniști poporațiunea.*

Scimŭ că Croația este autonomă și are guvernulŭ sĕu propriu provincialŭ. Acestŭ guvernŭ însĕ stă sub influința directă a guvernului ungurescŭ și urméză calea ce i-o prescriu cei din Pesta. Acésta este, cum vedemŭ, de ajunsŭ spre a scóte la lumină asemenĭ stranie aparițiunĭ ca manifestarea cea mai nouă de nemulțămire a consiliului comunei Agramŭ.

Décă dér și la Croațĭ, carĭ se bucură de unŭ gradŭ însemnatŭ de autonomiă, este aḍĭ așa de mare nemulțămirea cu purtarea maghiaronilorŭ dela putere, ne putemŭ închipuì cum trebue sĕ stea lucrurile la noi în Ardealŭ, carĭ ne aflămŭ sub influința și terorismulŭ directŭ alŭ regimului maghiarŭ!

In afară evenimentulŭ celŭ mai importantŭ alŭ ḍilei este întrevederea ministrului italianŭ *Crispi* cu principele *Bismarck* în Friedrichsrue.

Și-au bătutŭ capulŭ unii și alții a afla décă Crispi s'a dusŭ la cancelarulŭ germanŭ de bună voiă orĭ numai fiindŭ învitatŭ. In cele din urmă șĭ-a făcutŭ drumŭ părerea, că Germania caută alianțe, de óre-ce nu mai póte conta pe amiciția Rusiei și că Crispi s'a dusŭ la Friedrichsruhe, pentru că a primitŭ învitarea principelui de Bismarck.

Visita ministrului italianŭ se pune în legătură cu visita ministrului de esterne austriacŭ Kalnoky și se crede, că resultatulŭ acestorŭ întrevederĭ cu cancelarulŭ germanŭ va fi o strînsă alianță între Germania, Austro-Ungaria și Italia. I se atribue Italiei misiunea de a ține în frêu pe Francia, ca sĕ nu încépă rĕsboiulŭ de revanșă, dândŭ mâna într'o ḍi cu Rusia. Unindu-se Italia cu Germania, acésta, se ḍice, nu va mai avé a se teme de Rusia. Și în adevĕrŭ Italia, care posede o putere armată fórte considerabilă, a ajuns a puté decide aḍĭ sorții unui eventualŭ rĕsboiu alăturându-se la unulŭ séu altulŭ din cele douĕ grupurĭ de alianță.

Ḍiarulŭ oficiosŭ francesŭ „Temps“ scie sĕ spună deja care va fi prețulŭ pentru alianța cu Germania. Italia, ḍice elŭ, sĕ fi pretinsŭ dela Germania ca prețŭ sprijinirea politicei sale de espansiune în Egiptŭ, Tripolis și în Albania. Câtŭ pentru Albania, este învederatŭ că Italia ar veni în conflictŭ cu celălaltŭ aliatŭ, Austria, de aceea e greu a da creḍĕmêntŭ fóiei francese.

Se înțelege că ḍiarele germane se folosescŭ de ocasiune spre a-șĭ esprima bucuria asupra întrevederei din vorbă, declarându-o ca o nouă garanțiă pentru susținerea păcii. Ḍiarulŭ lui Crispi „Riforma“ din Roma se esprimă de altă parte asupra întrevederei dela Friedrichsruhe cu mai multă reservă, dér totușĭ cu mare mulțămire. Bismarck — ḍice „Riforma“ — a doritŭ sĕ se întêlnéscă cu Crispi, dér convorbirile dintre ei n'au putută avé vr'unŭ scopŭ nou și până acuma neprevĕḍutŭ, resultatulŭ lorŭ însĕ este cu tóte aceste satisfăcĕtorŭ atâtŭ pentru relațiunile dintre Italia și Germania, câtŭ și pentru raporturile generale în Europa.

In 3 Octomvre Crispi s'a reîntorsŭ dela Friedrichsruhe. Ce va fi dusŭ cu elŭ? Și décă a și stabilitŭ unŭ faptŭ cu cancelarulŭ germanŭ, cine garântéză pentru durabilitatea lui? Aḍĭ alianțele, carĭ suntŭ întemeiate pe deplină identitate de interese, suntŭ așa de nesigure, cum este nesigură posițiunea unui guvernŭ constituționalŭ, care se clatină în fluctuațiunile opiniunei publice întocmai ca o barcă în fluctuațiunile unei întinse mărĭ.

In memoria lui Iacobŭ Mureșianu.

In cursulŭ ḍilelorŭ de Sâmbătă până aḍĭ, Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a mai primit următórele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Viena, 21 Septemvre (3 Octomvre.)

Societatea „România jună“ plânge cu întregŭ poporulŭ românescŭ perderea celui mai însemnatŭ luptătorŭ pentru progresulŭ națiunei nóstre.

Președintele.

Bucurescĭ, 19 Septemvre 1887.

Intristate amice! După unŭ mare luminătorŭ, Cipariu, încă unŭ luptătorŭ sincerŭ și neînfrântŭ — mai puținŭ!

Vĕ condolezŭ, că ațĭ perdutŭ unŭ părinte, vĕ fericescŭ, că familia a câștigatŭ unŭ larŭ; ne dóre, că amŭ perdutŭ unŭ vechiu luptătorŭ, ne mângăemŭ, că patria a câștigatŭ o sântă umbră veghetóre.

Tu, adevĕratŭ urmașŭ alŭ părintelui tĕu, înfruntă cu virtute furtunele timpurilorŭ și rĕința ómenilorŭ, încurageză pe cei bunĭ și pune semne celorŭ rĕi, ca cei curațĭ sĕ-i cunóscă și sĕ i încungióre, posteritatea sĕ arunce nóptea peste numele lorŭ.

Ómenii trecŭ, faptele rĕmânŭ pentru a-i lumina orĭ întuneca. Leoniḍilorŭ lumea le înalță monumente înscriindu-le: „Aicĭ au muritŭ pentru patriă!“ — Efialților le aruncă brușulŭ blăstĕmului: „Negru fiă numele vostru!“ Virtute în fapte — triumfŭ sigurŭ!

Aronŭ Densușianu.

Bucurescĭ, 21 Septemvre.

Cele mai triste condolențe din partea nóstră pentru durerósa perdere ce încercațĭ.

Generalulŭ **G. Adrianŭ.**

Bucurescĭ, 18 (30) Septemvre.

Pĕtrunsŭ de adênca durere ce simțițĭ la nereparabila perdere a prea iubitului Dv. tată, vĕ rogŭ și eu și familia mea, care am petrecutŭ pe lângă jovialulŭ și scumpulŭ decedatŭ atâtea ore plăcute și instruitóre, a primi asigurarea celei mai sincere condolență și regretŭ.

G Moescu și familia sa.

Blașiu, 18 (30) Septemvre.

Primițĭ întrégă familia espresiunea condolenței nóstre sincere la marea perdere ce ațĭ induratŭ. Ḍumneḍeu sĕ vĕ mângăie întrégă familiă!

Familia Brêndușanŭ.

Galațĭ, 19 Septemvre.

Perderea însemnată de care ațĭ fostŭ lovițĭ prin mórtea scumpului vostru părinte a fostŭ o catastrofă ireparabilă, care s'a rĕsfrântŭ nu numai asupra familiei, dér și pentru orĭ-ce suflare românéscă, ca unulŭ care peste o jumĕtate de seculŭ a luptatŭ pe tóte căile fără obosélă pentru binele publicŭ, apĕrândŭ drepturile nóstre și contribuindŭ alăturĭ cu marii Românĭ la prosperitatea și menținerea némului românescŭ în concertulŭ Europénŭ.

Faptele mărețe fiindŭ sădite pentru eternitate în inimile nóstre și pentru totdéuna vii posterității, de aceea mĕ simțŭ datorŭ de a depune o lacrimă alăturĭ cu toțĭ bravii Românĭ, pentru memoria aceluia căruia numai corpulŭ fisicŭ i-a muritŭ.

Fiindŭ că am avutŭ distinsa onóre de a-lŭ cunósce și personalŭ, mĕ grăbescŭ a vĕ aduce atâtŭ din partea mea, cât și a familiei mele, adêncele nóstre regrete și a vĕ ruga sĕ fițĭ interpretulŭ nostru către familia vóstră primindŭ și complimentele nóstre de condolență.

Dr. Vizzu.

Cohalmŭ, 19 Septemvre (1 Octomvre.)

In numele frațilorŭ mei colegĭ, clericĭ din Blașiu, ḍicŭ în fața morméntului neuitatului vostru părinte și alŭ demnului nostru anteluptătorŭ naționalŭ în semnŭ de condolență sinceră și adêncŭ simțită:

„Te-ai dusŭ suflete nobilŭ din mijloculŭ nostru lăsândŭ unŭ golŭ neâmplutŭ în urma ta. Fii însĕ convinsŭ, prea fericite, că memoria ta de publicistŭ ilustru, de Românŭ adevĕratŭ, de bărbatŭ mare și de omŭ cu abnegațiune, va fi și rĕmâné neștérsă în piepturile nóstre celorŭ, ce te jelimŭ ca pe unŭ adevĕratŭ părinte ce ne-ai fostŭ. Noi din parte-ne credemŭ a-țĭ da tributulŭ nostru de stimă și recunoscință mai bine prin aceea. că vomŭ nisui a ne conforma totdéuna și întru tóte stricte nobilelorŭ tale dorințe și aspirațiunĭ!“

V. P. Comșia,
teologŭ și președinte alŭ soc. de lec. »Inoc. M. Clainŭ.«

Iugoșiu, 21 Septemvre (3 Octomvre.)

Condorerea sa pentru adormirea marelui patriotŭ românŭ esprimă.

Moldovanŭ.

Calafatŭ, 21 Septemvre (3 Octomvre.)

Impărtășescŭ cumplita durere. Plângețĭ căcĭ numai în lacrămĭ sĕ înécă amarulŭ.

Colonelŭ **Ignatŭ.**

Blașiu, 19 Septemvre (1 Octomvre).

Cu mare întristare mĭ-a venitŭ la cunoscință deprimătórea scire despre mórtea binemeri-

tatului tĕu părinte. Deşi sunt convinsŭ că numai decenii de anĭ potŭ încâtva sĕ aline durerea unei asemenea perderĭ, totuşĭ te rogŭ sĕ primescĭ împreună cu ai tĕi, atâtŭ din partea mea, câtŭ şi a familiei mele espresiunea celei mai profunde condolenţe. Servéscă încâtva spre mângăere, că cu voi dimpreună jelesce naţiunea întrégă.

Ludovicŭ Csato.

Aradŭ, 20 Septemvre (2 Octomvre).

Primiţĭ vĕ rogŭ profunda mea condolenţă pentru încetarea din viéţă a pré multŭ iubitului şi neuitatului nostru fostŭ profesorŭ, directorŭ şi adevĕratŭ p·rinte alŭ tinerimei române.

Lazarŭ Tescula, profesorŭ.

Sibiiu, 20 Septemvre (2 Octomvre).

Strămutarea la cele eterne a multŭ iubitului vostru părinte, a bravului Românŭ, antelup-tătorulŭ neobositŭ şi amicului nostru ne-a pĕtrunsŭ pe toţĭ de o adêncă durere.

Decĭ primesce dimpreună cu ai tĕi pentru acéstă mare perdere adêncŭ simţita nóstră condolenţă, — ér rĕposatului de piă memoriă îi ḑicemŭ cu toţii: Dumneḑeu sĕ-lŭ odihnéscă, şi sĕ-i fiă memoria eternă!

Harşianu cu familia.

Afacerĭ locale.

Bugetulŭ comunei Braşovului se va pertracta din 5 Octomvre a. c., încolo în fiă-care ḑi până ce va fi statoritŭ. S'a publicatŭ în acéstă fóiă că proectulŭ de bugetŭ alŭ oraşului Braşovŭ prevede venitele cu 467.857 fl. 51 cr.

Frumóse venite, pe carĭ nu le afli la unŭ altŭ oraşŭ şi cu carĭ după o stăruinţă de economiă s'ar puté acoperi cheltuelele. Spesele suntŭ însĕ proectate în sumă de 420.698 fl. 76 cr. v. a. Deficitulŭ este déră de 47,158 fl. 75 cr. v. a., care după proectŭ se va acoperi printr'unŭ aruncŭ comunalŭ de 25%. Pe fiă-care locuitorŭ alŭ Braşovului atinge acestŭ aruncŭ, ér' în aceştĭ anĭ în carĭ rĕsboiulŭ vamalŭ i-a făcutŭ sĕ fiă fórte grei, fără câştigurĭ, acelŭ aruncŭ va fi o sarcină fórte simţibilă.

Şi mai simţitóre e pentru Românĭ, carĭ în maioritatea lorŭ suntŭ mai lipsiţĭ. Mĕ temŭ, că aruncŭlŭ va deveni şi mai mare, deórece după cum am vĕḑutŭ în anii trecuţĭ, la pertractarea bugetului erau mai numai membrii Magistratului şi fiăcare în resortulŭ sĕu făcea propunere a-se mări spesele.

Din aceste motive şi din acelea, că membrii românĭ încă înainte cu 5 anĭ au făcutŭ propunerea sĕ se echilibreze venitele cu cheltuelele pentru care s'a fostŭ alesŭ o comisinne, care nu şi-a încheiatŭ lucrarea, membrii românĭ şi-au fostŭ luatŭ déră datoria sĕ stăruéscă pentru cruţare. Acésta se póte numai la pertractarea bugetului, care şi altcum este celŭ mai principalŭ obiectŭ. Suntŭ avisaţĭ dérŭ representanţii românĭ ai comunităţii sĕ ia parte la pertractarea bugetului. *Unŭ representantŭ.*

Intrevederea d-lui Crispi cu d. de Bismark.

Intréga pressă europénă se ocupă de întrevederea ministrului italianŭ Crispi cu prinţulŭ de Bismarck la Friedrichsruhe. Nu mai încape îndoială, că marĭ cestiunĭ politice se vorŭ aduce în vorbă de cei doi diplomaţĭ, şi póte că importante decisiunĭ se vorŭ lua.

„Le Temps“ crede că pe lângă cestiunea Vaticanului ce fù agitată, d. Crispi a cerutŭ dela prinţulŭ de Bismarck sĕ rĕsplătéscă fidelitatea alianţei italienescĭ, sprijinindŭ cancelarulŭ politica de expansiune a Italiei spre Egiptŭ, Tripolitania, precum şi spre Albania. „Le Temps“ crede că nisce evenimente seriόse vorŭ urma după întrevederea prinţului de Bismarck cu d. Crispi şi după întórcerea apropiată a Ţarului la Petersburg. Circulă scirea că la întórcerea Ţarului în capitala sa, o circulară ruséscă va constata tóte violările tratatului dela Berlinŭ suferite de Europa fără vr'o protestare eficace; ea va declara în consecinţă că socotesce tratatulŭ ca abrogatŭ într'unŭ modŭ virtualŭ şi că Rusia reia libertatea sa de acţiune.

SCIRILE ḐILEI.

In fine s'a lămuritŭ *starea bilanţului financiarŭ alŭ Ungariei* pe anulŭ 1886. In bugetŭ erau proiectate cu totulŭ 33 milióne. Acestea s'au cheltuitŭ, şi pe lângă ele s'a mai vêndutŭ unŭ domeniu erarialŭ cu 5 milióne, carĭ de asemenea s'au cheltuitŭ. Mai adaugemŭ la acestea alte 15 milióne 683, 621 fl. cheltuite peste suma prevĕḑută în bugetŭ, resultatulŭ e: *54 milióne deficitŭ pe anulŭ 1886*; adecă mai mare de 2 orĭ ca deficitulŭ anului 1884.

—x—

Lui »Ellenzék« i-a ajunsŭ în mână o scrisóre a unui Sĕcui din România, adresată mamei sale, care locuesce în Crizbavŭ, lângă Braşovŭ. Sĕcuiulŭ sĕ plânge în scrisóre, că a păţit'o rĕu în România, l'au înrolatŭ în miliţia română şi l'au închisŭ. Numĕroşii moţĭ sĕlbaticĭ — ḑice Sĕcuiulŭ — l'au tractatŭ neumanŭ şi între baionete l'au dusŭ la casarmă, unde l'au arestatŭ. După prima citaţiune de a se presenta la assentare, Sécuiulŭ ḑice, că s'a dusŭ la consulatulŭ austro-ungarŭ şi acolo a făcutŭ o petiţiune contra acestei mĕsurĭ: mai târḑiu apoi i-a sositŭ o a doua citaţiune, pe care Sĕcuiulŭ n'a vrutŭ sĕ o priméscă şi în urma acestei refusărĭ au urmatŭ apoi păţăniile ulterióre ale Sĕcului care cere dela mamă sa sĕ-i trimită certificatŭ de botezŭ şi documentŭ dela primăria din Crizbavŭ, că nu este obligatŭ la miliţiă, deórece la assentare s'a presentatŭ regulatŭ în trei anĭ unulŭ după altulŭ. ‚Ellenzék« scrie unŭ articulŭ de fondŭ în causa Sĕcuiului. află în tractarea acésta cu elŭ o ofensă făcută monarchiei austro ungare şi cu tótă furia îşĭ varsă asupra României focŭlŭ dela inimă. — In România pe supuşii streinĭ nu'i recrutéză, décă dovedescu cu acte acésta şi décă în patria lorŭ 'şi-au îndeplinitŭ formalităţile prescrise de legile. militare. Sĕcuiulŭ nu le-a avutŭ aceste documente. Şi fiind că Sĕcuiulŭ a fostŭ citatŭ şi nu s'a dusŭ sĕ se legitimeze, ér autoritatea română l'a silitŭ la acésta, însemnéză că Sĕcuiulŭ a fostŭ maltratatŭ şi s'a ofensatŭ monarchia? Ce sfântă simplicitate!

—x—

Inspectoratulŭ de dare alŭ co itatului Albei de josŭ *a redusŭ* pe anulŭ acesta *darea pentru inundaţii* din Alba Iulia cu 1306 fl. 25 cr.

—x—

Administraţiunea domeniului corónei din România, avêndŭ în vedere lipsa de nutreţulŭ necesarŭ pentru hrana vitelorŭ locuitorilorŭ din causa secetei ce a fostŭ anulŭ acesta, şi considerândŭ că din acéstă causă locuitorii suntŭ expusĭ a şĭ vinde vitele pe preţŭ de nimicŭ, pentru a împedeca acéstă nenorocire a concesŭ prin o decisiune a sa, după cum spunŭ foile din România, ca *locuitorii de pe domeniulŭ corónei sĕ-şĭ procure gratuitŭ nutreţulŭ necesarŭ pentru vite* din frunḑarulŭ pădurilorŭ Domeniului corónei.

Die Tzigaja-Race (rassa ţigaiă de oi) este titlulŭ disertaţiunei inaugurale ţinută în anulŭ acesta la facultatea filosofică din Halle pentru obţinerea gradului de doctorŭ, de către d. **George Maiorŭ**, stipendistŭ alŭ statului românŭ. Acéstă importantă lucrare a tînĕrului şi talentatului economistŭ tractéză calităţile şi folosirea economică a rassei ţigaie de oi. După ce vorbesce despre diferitele rasse de oi în România şi peste totŭ la Românĭ, se ocupă în specialŭ de rassa ţigaiă, arătândŭ originea ei cu date istorice, soiurile ei, structura corpului, vorbindŭ despre lâna şi usuculŭ ei (sudórea cea grasă), despre carnea ei, întreţinerea şi îngrijirea ei, folosirea ei: laptele (caşŭ, brânză etc.), lâna (obiectele lucrate din ea), numĕrulŭ oilorŭ ţigăi în România (peste 4 milióne), comerciulŭ şi esportulŭ cu datinele şi obiceiurile lorŭ, în fine desfăşură şi mijlócele pentru ridicarea culturei oilorŭ. Disertaţiunea D-rului G. Maiorŭ e fórte instructivă şi merită tótă atenţiunea din partea economilorŭ noştri. Asupra acestei importante lucrărĭ vomŭ mai vorbi într'unulŭ din numerile următóre ale fóiei nóstre.

Cestiunea Bulgară.

Corespondentulŭ din Sofia alŭ „Agenţei Havas“ a avutŭ o întrevorbire cu membrii guvernului bulgarŭ, pe care o şi comunică numitei agenţii în următórele:

Membrii guvernului exprimă pe faţă şi des intenţiunea bine hotărîtă de a nu accepta nicĭ unŭ arangiamentŭ dintre puterĭ, care ar fi presintatŭ Bulgarilorŭ sub formă de poruncă.

Cerêndŭ opiniunea guvernului în privinţa propunerilorŭ Turciei, mi se respunse:

Turcia propune Rusiei sĕ alăture unŭ comisarŭ otomanŭ comisarului rusŭ; sĕ se conserve ministerulŭ actualŭ séu sĕ se numéscă unŭ ministerŭ de coaliţiune. Drepturile suzerane ce posede Turcia o autoriséză să dispună de noi în acestŭ chipŭ şi se ingereze până la acestŭ punctŭ în afacerile nóstre interne? Noi credemŭ că nu. Decĭ în principiu, noi ne credemŭ în dreptŭ de a respinge într'unŭ modŭ pacînicŭ séu alt-felŭ, orĭ-ce actŭ de amestecŭ în administraţiunea ţĕrei. Acésta nu însemnéză că nu vomŭ asculta părerile ce ne vorŭ fi date asupra acestui punctŭ sub titlulŭ de sfaturĭ. In acestŭ casŭ, conservândŭ liberulŭ nostru arbitru, amŭ putea sĕ discutămŭ şi sĕ facemŭ sĕ preţuiéscă motivele pentru séu contra. In casulŭ contrarŭ este cu neputinţă.“

Intrebai atuncĭ, cum ar fi primită propunerea care tinde a sacrifica pe prinţulŭ Ferdinandŭ, menţinêndŭ în acelaşĭ timpŭ ministerulŭ actualŭ la putere? Mi se rĕspunse:

„Cum voiesce cineva sĕ separămŭ causa bulgăréscă de a prinţului ce a fostŭ chematŭ de poporŭ? Suntemŭ şi vomŭ rĕmâné solidarĭ până la capĕtŭ.“

Atuncĭ ḑisei, sunteţĭ decişĭ a resiste la mijlócele de coerciţiune ce s'ar puté întrebuinţa contra d-v.?

„Fórte decişĭ!“

Credeţĭ că puterile disidente vorŭ ascepta propunerile turcescĭ?

FOILETONU.

APĔRAREA TRANSILVANIEI

contra

ROMÂNIEI ALIATĂ CU RUSIA.

(Urmare.)

Linia 1-a şi a 2 a de operaţiune, cum amŭ vĕḑutŭ, nu se recomandă pentru invasiunea unorŭ colóne marĭ de trupe *române*, de aceea trebue sĕ credemŭ, că în casulŭ unui atacŭ principalŭ pe la *Predealŭ-Braşovŭ*, 1-a liniă de operaţiă *Rotunda-Rodna-Bârgăŭ* (contra frontului de Nordŭ) nu va puté servi nicĭ măcarŭ unui atacŭ secundarŭ din causa depărtărei sale de linia 3-a, precum şi a posiţiunei sale escentrice.

A 2-a liniă (contra frontului de Estŭ) póte fi întrebuinţată pentru unŭ atacŭ secundarŭ din partea corpului alŭ 3-lea de armată *românŭ* dela *Galaţi*, dér numai atuncĭ, când *România* din óre-carĭ împregiurărĭ, ar renunţa la linia 4-a (contra Sibiiului) şi mai cu sémă când Glótele (Landsturm) n'ar fi organisate în *Secuime*.

Acum, după ce amŭ suposatŭ, că adversarulŭ (României) va întrebuinţa liniile de operaţiune a 3-a şi a 4-a, séu după ce ne-amŭ pronunţatŭ pentru probabilitatea, că elŭ ar usa pentru invasiunea sa de liniile a 3-a şi a 2-a, nu ne va fi greu a găsi şi loculŭ celŭ mai potrivitŭ pentru *concentrarea trupelorŭ nóstre de apĕrare.*

Credemŭ a'lŭ fi şi găsitŭ, în valea *Têrnavei marĭ*, întrĕ *Sighişóra, Elisabetopolŭ* şi *Mediaşŭ*. Acestŭ locŭ de concentrare dominéză ambele linii de operaţiune, a 3-a şi a 4-a (mai alesŭ pe cea dintêiu); în parte şi indirectŭ elŭ mai dominéză şi pe a 2-a liniă de operaţiune (contra frontului de *Estŭ*); are o posiţiă *centrală* în raportŭ de acéstă liniă, precum şi de orĭ-care altă parte ameninţată a graniţei transilvane. Prin depărtarea sa de fruntariă, acestŭ locŭ de concentrare este câtŭ se póte de feritŭ; este bogatŭ în resurse şi înlesnesce în destulŭ mobilitatea trupelorŭ. Singurulŭ desavantagiu alŭ acestui locŭ de concentrare este depărtarea sa pré mare de fruntariă, încâtŭ, la deschiderea repede a ostilităţilorŭ, inamiculŭ românŭ ar putea isbuti sĕ trécă valulŭ munţilorŭ pe la unŭ punctŭ óre-care înainte ca trupele nóstre sĕ fiă concentrate spre a'i preintêmpina ataculŭ séu a'i împedica debuşarea (eşirea) din defileurile munţilorŭ, dér şi acestŭ desavantagiu s'ar puté paralisa prin detaşarea unei grupe de apĕrare la *Braşovŭ* şi alta la *Sibiiu*, şi acéstă detaşare o recomandămŭ a se face, pe câtă vreme amŭ admisŭ din capulŭ locului, că centrulŭ de apĕrare a *Transilvaniei* constă în împedecarea inamicului d'a debuşa (eşi) din strimtorile munţilorŭ.

Grupa de apĕrare dela *Sibiiu,* ajutată de fortificaţiunĭ, trebue sĕ fiă cu totulŭ independentă şi în stare, ca sĕ pótă asigura flanculŭ dreptŭ şi spatele grupei nóstre principale (grosului), care în decursulŭ ulteriorŭ alŭ întêmplărilorŭ, va înainta probabilŭ în direcţia *Braşovului,* contra grosului *românŭ.*

Prin fortificarea *Sibiiului*, grupa d'acolo ar putea fi pusă în condiţiune corespunḑĕtóre problemei sale.

In fine, ar mai fi recomandabilŭ a se detaşa o a 4-a grupă la *Têrgulŭ-Mureşului* séu la *Reghinŭ*, care grupă la începutulŭ rĕsboiului sĕ aibă caracterulŭ unui corpŭ de observaţiune; ér mai târḑiu, alŭ unei trupe de reservă séu de disposiţiă; cu alte cuvinte, acéstă grupă sĕ se opună unui atacŭ pornitŭ din *Bucovina* asupra frontului nostru de *Nord*, séu din *România,* asupra frontului de *Estŭ* şi care atacŭ alŭ *Românilorŭ* — cu tótă resistenţa glótelorŭ din *Sĕcuime* — ar ameninţa spatele grosului nostru îndreptatŭ spre *Braşovŭ* şi prin acésta ar protegia înaintarea grosului *românŭ.*

Este bine înţelesŭ, că grupele dela *Sibiiu* şi *Têrgulŭ-Mureşului,* pe lângă problemele lorŭ speciale mai trebue sĕ fiă gata a se întruni repede cu grupa principală (grosulŭ din valea *Têrnavei marĭ*) şi îndată, ce se va constata că punctele ocupate de dânsele nu suntŭ ameninţate. In scopulŭ acestei întrunirĭ, ele trebue sĕ usese de cele mai expeditive mijlóce de comunicaţiunĭ.

Din cele ḑise resultă, că la începutulŭ rĕsboiului,

„Décă Austria nu va consulta de cătŭ interesele sale, ea nu se va asocia la o atare presiune. Décă ea ar adera la principiulŭ unei comisiunĭ, care sĕ înlocuiéscă guvernulŭ actualŭ, ea ar trebui asemenea sĕ se asocieze la actele violente la carĭ vorŭ recurge de sigurŭ pentru a ne face sĕ cedamŭ. Acéstă trebuinţă póte s'o facă sĕ reflecteze.'

Impresiunea, ce culegŭ la palatŭ şi la cei-lalţĭ ómenĭ politicĭ, este conformă cu ceea ce amŭ spusŭ mai susŭ. Sĕ speră în fondŭ că atacerea se va tîri tótă iérna şi se ḑice că la primăvéră crisa póte sĕ se deslege aiurea decâtŭ în Bulgaria.

Perioda electorală urméză cursulŭ ei; membrii oposiţiei se plângŭ de neputinţa în care s'ar găsi de a se duce în provincia, precum şi de censura stabilită, contrarŭ Constituţiunei, care în trecutŭ a împiedecatŭ — ḑice se — pe partidulŭ Zankovistŭ sĕ esplice pentru ce n'ar lua parte la alegerĭ.

Guvernulŭ rĕspunde că legile îlŭ autoriséză sĕ ia mĕsurĭ de poliţiă.

Sĕlagiu, Septemvre 1887.

Domnule Redactorŭ! In numĕrulŭ 165 alŭ preţuitului ḑiarŭ ce redigeaţĭ, a apărutŭ o corespondenţă, în care cĕlĕtorulŭ Ardeleanŭ, emoţionatŭ de succesulŭ îmbucurătorŭ alŭ adunărilorŭ generale ale despărţĕmêntului nostru XI şi a Reuniunei femeilorŭ române Selăgene, ţinute în Buciumĭ la 4 Aug. c., descrie o parte insemnată a demersului acelorŭ întrunirĭ. Se pare însĕ că sén nu a avutŭ timpŭ sĕ descrie tóte, séu a voitŭ a lăsa şi altora locŭ, pentru a încunosciinţa pe cetitorii „Gazetei", despre alte întêmplate, ce prin acestea voescŭ a suplini.

Ne simţimŭ mândrii că şi corespondentulŭ „Ardeleanulŭ călĕtoriu" a recunoscutŭ precelinţa bravilorŭ conducĕtorĭ ai acţiunilorŭ nóstre culturalĭ Selăgene, şi acéstă mândriă ni se măresce, când vedemŭ, că numai lorŭ avemŭ a mulţămi, că putemŭ arĕta resultate mai îmbucurătóre, decâtŭ alte fiice ale „Associaţiunei Transilvane." Séu crede despărţĕmêntulŭ alŭ XII — care în trei anĭ 1885—1887 se mulţămesce cu o adunare generală din anulŭ trecutŭ în Ciachigârbău — că Selăgenii nu trăescŭ între împrejurărĭ vitrege, cu mai multe cause impedecătóre!! Ba chiar acestea ne dau îndemnŭ a nu ne retrage, ci a ne pune terenulŭ de activitate culturală în acele părţĭ unde vedemŭ periculŭ.

Românii de peste Meseşiu, contopiţĭ în comitatulŭ nostru numai de erĭ-alaltaerĭ, erau despărţiţĭ de noi prin marele dealŭ Meseşiu şi corporalminte, şi spiritualminte, care împrejurare a precumpănitŭ sĕ ne treḑimŭ, că acolo sĕ face propagandă kulturegyletistică, înfiinţându-se grădinĭ de copii, scóle maghiare ş. c. l. în celea mai de frunte şi compacte comune române.

Sĕ mergemŭ acolo, ne-au ḑisŭ conducĕtorii noştri, şi i-amŭ urmatŭ. Şi a luatŭ parte la adunările nóstre, nu o cétă de 12 inteligenţĭ, ca la a desp. VIII ţinută în comuna Meteşiu pe Ampoiu, ci la 300 inteligenţĭ, onorându-ne şi óspeţĭ din locurĭ îndepărtate, precum d-nii: Ioanŭ Papiriu Popŭ, protopopŭ în Iclodulŭ mare, Ales Lemeni, prot. în Borşia, I. Codărcea din Ascileu, Iuliu Popŭ din Morlaca şi alţii; ér poporŭ peste o miiă, care ne-a primitŭ sĕrbătoresce, a ascultatŭ tóte cu paciinţă şi abnegaţiune de sine şi a promisŭ a ţiné celea auḑite cu scumpĕtate.

Nu voescŭ a repeta ceea ce călĕtoriulŭ ardelénŭ a descrisŭ esactŭ, fiindŭ acelea tóte adevĕrate, ci numai adaugŭ, că despărţĕmêntulŭ nostru Selăgianŭ şĭ a arĕtatŭ mai vĕrtosŭ activitatea sa în raportulŭ, care-lŭ cetĭ bravulŭ Actuariu D. Andreiu Cosma, din care între altele se rădică patru acţiunĭ mai momentuóse:

Una e: progresulŭ îmbucurătorŭ în scólă şi învĕţămêntŭ, carĭ de când le-a luatŭ sub protecţiunea sa despărţĕmêntulŭ, cu încuragiarea învĕţătorilorŭ prin premiărĭ, cu cercetarea esamenelorŭ prin comisiunĭ scolastice şi cu împărţire de premii şi cărţĭ între scolarĭ, s'a rădicatŭ la unŭ nivelŭ cu multŭ înaltŭ decum erau mai 'nainte

Altă acţiune, rădicătóre de inimă, a fostŭ împărţirea celorŭ 14 premii ale despărţĕmêntului, între învĕţătorii cei mai meritaţĭ, şi alocuţiunea classică a actuariului, către aceştĭ presenţĭ lucrătorĭ în grădina neamului românŭ.

A treia a fostŭ premiarea economului tênĕrŭ din Buciumĭ. Ioanŭ Ciupe, cu unŭ plugŭ de ferŭ preţiosŭ, care s'a poftitŭ sĕ ésă din mulţimea de poporŭ în frunte, la masa presidială, ca sĕ-lŭ vedemŭ, a fostŭ aclamatŭ cu multă bunăvoinţă de consoţĭ şi adunare, ba a fostŭ chiar pĕtrunḑĕtorŭ, când Actuariulŭ l'a numitŭ în vorbirea sa din raportŭ de »Bravŭ ţĕranŭ," că „vestea omului harnicŭ trece peste hotarulŭ satului" şi că „numele lui va fi scrisŭ în cartea neamului nostru" şi altele, carĭ cuvinte suntŭ îndemnătorŭ şi la ceilalţĭ o miiă de ţĕranĭ, carĭ ascultau pĕtrunşĭ. Ér a patra momentuositate, e unŭ micŭ darŭ interesantŭ istoricŭ alŭ iubileului de 25 anĭ ai „Associaţiunei Transilvane," arĕtându-se simţulŭ nostru de mulţămire pentru în emeiătorii ei, pentru cei decedaţĭ, prin sculare şi rostire pietóse de „în vecĭ amintirea lorŭ, ér pentru cei ce suntŭ încă în viéţă prin unŭ întreitŭ: „sĕ trăéscă."

Ca sĕ cunóscemŭ cu toţii pe acei demnĭ învĕţătorĭ carĭ s'au premiatŭ înşirŭ aci: premiulŭ I. o vacă cu viţelŭ l'a obţinutŭ Ioanŭ Maximŭ înv. în Buciumĭ; alŭ II. o scrófă cu purcei Ioanŭ Ciupe înv. în Stârciu; alŭ III. pr. 4 galbenĭ, Eliă Gogu înv. în Trăsnea; alŭ IV. pr. 20 fl. Iuliu Chita înv. în Pria; alŭ V. pr. 2 h. l. grâu de sĕm. Ioanŭ Nechita înv. în Piru; alŭ VI pr. 1 h. l. orḑŭ şi 0.50 h. l. cucuruḑŭ cineantnu (?) Taodorŭ Buciu inv. în Dohu; alŭ VII până la alŭ XIV premiu fiă care de câte 10 fl v. a. le-au obţinutŭ: Ioanŭ Pasca învĕţ. Siciu; Mihailŭ Bobiciu inv. Supurulŭ de susŭ; Petru Robŭ înv. Oarţia de josŭ; P. Longinŭ înv. Crasna; Nicolae Popŭ înv. Hidigu; Ioanŭ Selegianŭ înv. Caţiel.-rom.; Gavrilŭ Labo înv. Bogdana şi Ioanŭ Mandruţŭ înv. Banişorŭ.

Numele oferenţilorŭ acestorŭ premii pentru despărţĕmêntŭ, afară de a domnilorŭ Pop George de Basescĭ şi Andreiu Cosma din Supuru, carĭ mi-se pare dau cele mai marĭ premii, nu le cunóscemŭ şi póte la dorinţa lorŭ, nu am auḑitŭ numindu-se nicĭ în raportulŭ Actuariului; ne vomŭ pune însĕ de altă dată tóte silinţa a-i cunósce, şi a le face numele lorŭ cunoscute şi publicului românŭ, ca pre unii, carĭ suntŭ demnĭ de stima lui. Tóte premiele împărţite valoréză la 300 fl., care, cu aiutórele ce le face despărţĕmêntulŭ şi privatŭ, cu premiarea şcolarilorŭ, trece peste suma de 500 fl., care desp. o sacrifică pentru înaintarea învĕţămêntului; ba s'a observatŭ că din anŭ în anŭ se înmulţescŭ premiile pentru învĕţătorĭ şi şcolarĭ, care împrejurare promite multŭ pentru cultivarea poporului Selăgianŭ. Nu potŭ sĕ nu amintescŭ la acestŭ locŭ şi mărinimositatea Ilustrului nostru bărbatŭ Georgiu Bariţiu, care a trimisŭ despărţĕmêntului nostru mai multe cărţĭ, carĭ s'au împărţitŭ între învĕţătorĭ şi poporŭ, între cea mai deplină complăcere a adunărei S'a regretatŭ însĕ din partea multora, că nu nĭ-a ajunsŭ timpulŭ pentru a se puté ceti şi cele două disertaţiunĭ, publicate a se ceti în programulŭ adunărei, una a zelosului Actuariu Andreiu Cosma, şi alta a tînĕrului Augustinŭ M. Vicaşiu. (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 4 Octomvre — „Temps" crede, că Crispi a cerutŭ ca despăgubire pentru fidela alianţă sprijinulŭ Germaniei la politica de espansiune a Italiei către Egiptŭ, Tripolis şi chiarŭ Albania.

După întrevederea lui Crispi cu Bismarck şi după întórcerea Ţarului la Petersburgŭ se aşteptă evenimente cam seriόse.

LIPSCA, 4 Octomvre. — Procesulŭ de înaltă trădare contra anarchistului Neve a începutŭ. Desbaterea e secretă.

PARISŬ, 4 Octomvre. — Scirĭ private raportéză că se facŭ concentrărĭ de trupe în Sevila, Cadix, Malaga, cum se ḑice, din causa mişcărei revoluţionare în Andalusia. (Se pare că aceste concentrărĭ se facŭ în vederea evenimentelorŭ ce s'ar ivi în Marocŭ, décă va muri Sultanulŭ, care e greu bolnavŭ. Artileriă şi cavaleriă stă gata în Cadix a se îmbarca pentru Marocŭ îndată ce va muri Sultanulŭ. — Red.)

SOFIA, 5 Octomvre. — Precum se vorbesce, Rusia a primitŭ sĕ triméţă unŭ locţiitorŭ princiarŭ din partea Rusiei însoţitŭ de unŭ comisarŭ turcescŭ şi sĕ stabiléscă unŭ terminŭ de patru lunĭ pentru îndeplinirea misiunei lorŭ.

SOFIA, 5 Octomvre. — Guvernulŭ află planulŭ de acţiune alŭ emigranţilorŭ, Caraveliştĭ şi Zancoviştĭ, avêndŭ a provoca neorênduelĭ în ḑiua alegerilorŭ ce se vorŭ face Duminecă. Guvernulŭ a luatŭ mĕsurĭ energice.

BELGRADŬ, 5 Octomvre. — Scirile despre întrunirea Scupcinei suntŭ premature.

Raportŭ poliţienescŭ. Erĭ séra la 10 óre se născu, într'o cârciumă din têrgulŭ cailorŭ, între ḑilerulŭ Ionŭ Furnică şi între calfa de ḑidarŭ Michailŭ Wellmes o certă, care degeneră în bătaiă. M. Wellmes fù tăiatŭ de contrarulŭ sĕu cu unŭ cuţitŭ în faţă. Făptuitorulŭ fù predatŭ autorităţii de către patrula poliţienéscă, ér rănitulŭ fù dusŭ în spitalŭ.

Rectificare. In telegrama de condolenţă din *Turda*, publicată în Nr. 207 alŭ »Gazetei", sĕ se citéscă subscrierea: *Dr. Raţŭ şi soţia Emilia* ér nu „Dr. Radu" precum au telegrafiatŭ şi copiatŭ telegrafiştii respectivĭ; în telegrama din *Craiova*, publicată în Nr. 206, sĕ se citéscă între subscrierĭ: *Anagnostache*, în locŭ de „Anagrosta"; în raportulŭ asupra înmormêntărei publicatŭ în Nr. 208, în vorbirea ţinută la mormêntŭ, pagina a 2-a, colóna a 3-a, rêndulŭ 12 de susŭ în josŭ sĕ se citéscă: *mai multŭ decâtŭ viéţa ta*, ér nu „viéţa sa", precum se tipărise într'o parte a ediţiunei.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

---

trupele nóstre destinate sĕ apere *Transilvania* contra unei invasiunĭ *române*, sĕ fiă dispuse în modulŭ următorŭ:

Grosulŭ sĕ se concentreze în valea *Têrnavei-marĭ* între *Sighişóra* şi *Elisabetopolŭ*; o grupă (Brigada 31 de Infanteriă, grosulŭ regimentului 2 de Husarĭ şi unŭ divisionŭ de artileriă) sĕ fiă detaşatŭ la *Braşovŭ*, făcêndu-şi o taberă întărită la *Feldióra*. A doua grupă (1-a Brigagă de Honveḑĭ) la *Sibiiu*; grupă de observaţiă, de reservă séu de disposiţiune, (asemenea 1-a Brigadă de Honveḑĭ) sĕ fiă detaşată la *Têrgulŭ-Mureşului* séu la *Reghinŭ*.

Credemŭ de prisosŭ a mai pune în discuţiune diferitele casurĭ eventualĭ, carĭ s'ar puté ivi după începerea ostilităţilorŭ şi acésta în scopulŭ a deduce dintr'ênsele atitudinea apĕrătorului în generalŭ şi în deosebĭ problemele speciale ale fiĕcărei grupe de apĕrare. O asemenea procedere ne-arŭ duce, de sigurŭ, prea departe şi după modesta nóstră părere, n'ar fi de unŭ mare folosŭ practicŭ.

Pe d'altă parte însĕ, nu putemŭ decâtŭ sĕ mai complectămŭ cele deja ḑise, arĕtêndŭ în trăsurĭ generale, câtŭ de grea este problema apĕrătorului *Transilvaniei*, faţă cu probabila superioritate numerică a Românilorŭ.

Considerândŭ dér toţĭ factorii şi împrejurările ce influinţéză gréua nóstră posiţiă de apĕrare, îndrăsnimŭ a recomanda procederea următóre:

A se recunósce bine şi la timpŭ direcţiunele de atacŭ ale *Românilorŭ*; a seţiné colónele *române* câtŭ se póte mai multŭ în strîmtorile munţilorŭ, prin urmare, departe de ţinuturile mănóse şi populate ale *Transilvaniei*, totdeodată şi în scopulŭ, ca sĕ câştigămŭ timpulŭ necesarŭ pentru a concentra diferite grupe la punctele ameninţate, şi la nevoiă, pentru a împinge înainte chiar grosulŭ forţelorŭ nóstre. Colónele *române* deja debuşate (eşite din strîmtorĭ) sĕ fiă atacate cu forţe relativŭ superióre. Cea mai mare mobilitate şi energiă este indispensabilă; apĕrarea trebue condusă în modulŭ celŭ mai activŭ posibilŭ. Tóte acestea nu se potŭ recomanda îndestulŭ de multŭ.

Spre a puté îndeplini aceste condiţiunĭ, trebue neapĕratŭ a se face óre-carĭ pregătirĭ, parte în ajunulŭ rĕsboiului séu şi în decursulŭ sĕu; ér parte în timpulŭ de pace. Aceste pregătirĭ suntŭ:

1-iu Organisarea unui serviciu sigurŭ de informaţiunĭ (spionagiu), pentru a se sci câtŭ se póte de repede séu la timpŭ în care zona efectuéză *România* desfăşurarea sa strategică; carĭ suntŭ liniile alese de ea pentru atacŭ şi carĭ suntŭ forţele diferitelorŭ colóne ce înaintéză pe dênsele. Tóte aceste informaţiunĭ suntŭ absolutŭ necesare pentru a se puté lua contra-disposiţiunile cuvenite.

2-a. Intărirea corĕspunḑĕtóre a punctelorŭ mai favorabile ce închidŭ liniile importante de operaţiune. Inainte de tóte, ar trebui sĕ ne preocupe închiderea trecĕtórelorŭ.

In consideraţia influinţei distructóre a climei din munţĭ, ar fi chiar în interesulŭ durabilităţii, ca închiderea tuturorŭ trecĕtórelorŭ sĕ fiă făcută în stilŭ permanentŭ.

Acele întărirĭ însĕ, carĭ închidŭ comunicaţiunea principală, séu în generalŭ acele, carĭ potŭ fi expuse artileriei de asediu, ar trebui făcute séu transformate în sistemŭ permanentŭ chiar în timpulŭ de pace. In categoria acestorŭ puncte intră, bine înţelesŭ, şi oraşulŭ *Sibiiu*, care predomină şoséua *Turnulŭ roşu*, încâtŭ acestŭ oraşŭ ar trebui încinsŭ din vreme cu unŭ brêu de fortŭrĭ permanente.

Têrgulŭ Mureşului, situatŭ în partea centrală a *Transilvaniei* şi lângă *Mureşŭ*, riulŭ, care represintă linia cea mai accidentală a ţĕrei, ar trebui prefăcutŭ într'o taberă întărită (Place du momentŭ) chiar dela începutulŭ rĕsboiului, din causă, că acestŭ punctŭ câştigă o importanţă strategică însemnată în casulŭ unei invasiunĭ din *Bucovina* contra frontului de *Nord* şi mai alesŭ în casulŭ, când grosulŭ nostru ar fi silitŭ sĕ-şĭ strămute linia de retragere în direcţiunea spre *Nord-Vest.*

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 86
Rentă de hârtiă 5%	86.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	14.25
Bonurĭ rurale ungare	104.30
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. –
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123 20
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	81.10
Renta de arg. austr.	82 36
Renta de aurŭ austr.	112 35
Losurile din 1860	135.25
Acțiunile băncei austro-ungare	880 —
Act. băncei de creditŭ ung.	289.70
Act. băncei de creditŭ austr.	282.90
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 50
Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 15 Septemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$91\frac{1}{2}$	$92\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{3}{4}$
» convert. (6%)	$89\frac{3}{4}$	$90\frac{1}{4}$
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	$104\frac{3}{4}$	$105\frac{1}{2}$
» „ „ (5%)	$89\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{4}$
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	$14.\frac{1}{4}$
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din Octomvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.59	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.50	»	8.55
Napoleon-d'orĭ	»	9.91	»	9.97
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.27
Imperialĭ	»	10.28	»	10.27
Galbenĭ	»	5 84	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Publicațiune.

Subsemnații proprietarĭ de omnibus în urma învoielei stabilite între dênșii aducŭ cu onóre la cunoscința m. o. publicŭ, că cu începere dela 3 Octombre a. c. amŭ efectuatŭ transportulŭ de persóne între Brașovŭ și Satulungŭ în modulŭ următorŭ:

Plecarea din Satulung

în fiă-care ḑi dela biserica românéscă de susŭ

Diminéța:	După prânḑŭ:
primulŭ omnibus la 6 óre	primulŭ obnibus la 1 óră
alŭ doilea „ „ 7 „	alŭ doilea „ „ 2 „
„ treilea „ „ 8 „	

Plecarea din Brașovŭ

în fiă-care ḑi din strada négră dela hotelurile „Osmanŭ pașa," și la „doi porumbĭ"

Diminéța:	După prânḑŭ:
primulŭ omnibus la 8 óre	primulŭ omnibus la 2 óre
alŭ doilea „ „ 11 „	alŭ doilea „ „ 4 „
	alŭ treilea „ „ 6 „

Taxe de persónă: Satulungŭ—Brașovŭ, locŭ internŭ 30 cr., locŭ esternŭ 20 cr. Satulungŭ — Dêrste séu Brașovŭ — Dêrste: locŭ internŭ 20 cr., locŭ esternŭ 15 cr.

Recomandămŭ acéstă întreprindere a nóstră modificată după trebuințele m. o. pasagerĭ.

Cu înaltă stimă

Ioan Vereș Bartsa, *Petru Șanec,*
Stefan Daniil Giro. *Samu Czimbor.*

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularitățĭ la primirea ḑiarului onor. abonațĭ suntŭ rugațĭ a ne încunosciința imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze.

1—3 *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,"

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustrațiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ de câte $1\frac{1}{2}$—$2\frac{1}{2}$ cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ș. a. — Mai departe tracteză cestiunĭ literare și scientifice, cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin umorŭ dulce și satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ indivíḑilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România și străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ și în timbre poștalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică și literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broșurĭ lunare de câte $2\frac{1}{4}$—$3\frac{1}{4}$ cóle; și publică articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acestia mulțime de predice pe dumínecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice și scientifice-literarĭ. — Prețulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ și în bilete de bancă și în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vênḑare și următórele cărțĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: **„Idealulŭ pierdutŭ"** — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Prețulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Nuvelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Prețulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincețiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Prețulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinesdu. Prețulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice și istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. —, Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opŭ completŭ) Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I. II. III. IV. cuprinḑêndŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă, pentru economĭ, industriașĭ și comercianțĭ. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Prețulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparanḑĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericeștĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericescĭ. Prețulŭ unui esemplarŭ broșatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Prețulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.